

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku S.K.
przy uczestnictwie Z.K.
o wpis w księdze wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 18 października 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 października 2016 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił apelację wnioskodawcy S.K. od postanowienia Sądu Rejonowego w N. z dnia 27 kwietnia 2016 r., który oddalił jego wniosek o wpis w księdze wieczystej. Wnioskodawca domagał się wyodrębnienia w budynku położnym na działce [...], dla której Sąd Rejonowy w N. prowadzi księgę wieczystą (...), lokalu mieszkalnego nr [...] i ½ strychu wraz ze związanym z nim udziałem w nieruchomości wspólnej i założenia dla niego nowej księgi wieczystej na podstawie protokołu Sądu Rejonowego w P. (zawierającego ugodę sądową) sygn. I Ns (...) z dnia 09.01.1992 r. oraz opinii biegłego i załączonych dokumentów.

Sąd Rejonowy podniósł, że istnieje rozbieżność pomiędzy żądaniem wniosku i treścią dokumentów stanowiących podstawę wpisu. Ugoda i opinia biegłego

sądowego, stanowiące integralną jej część, nie ustalają udziałów wymaganych przez przepisy kodeksu cywilnego. W ocenie Sądu, braku tego nie można sanować przy pomocy prywatnej opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego, wydanej 24 lata później. Sąd Rejonowy zaznaczył także, że w dacie zawarcia ugody wnioskodawca nie był jeszcze współwłaścicielem gruntu, który nabył później w 1992 r. Skoro do zawarcia ugody z dnia 9 stycznia 1992 r. nie przystąpiły wszystkie osoby będące współwłaścicielami nieruchomości, to J.K. i S.K., nie będąc jedynymi współwłaścicielami nieruchomości, nie mogli skutecznie dokonać działu spadku po W.K. w myśl zasady, że nie można przenieść więcej praw niż się samemu posiada.

Od postanowienia Sądu Rejonowego apelację złożył wnioskodawca, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne i prawne poczynione w sprawie. Podkreślił, że aktualny stan prawny nieruchomości jest wynikiem czynności prawnych następczych w stosunku do ugody z dnia 09.01.1992 r., na którą powołuje się wnioskodawca. W ocenie Sądu Okręgowego nie można przyjąć, że następstwo prawne skarżącego w rozumieniu art. 34 u.k.w.h. zostało odpowiednio wykazane.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną złożył wnioskodawca, zaskarżając je w całości. Zarzucił naruszenie art. 34 u.k.w.h., art. 203 § 4 w zw. z art. 223 § 2 i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 38 k.r.o. z zw. z art. 5 u.k.w.h., art. 353¹ k.c., art. 65 § 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi

kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. i nie obejmuje merytorycznego rozpatrywania skargi kasacyjnej. W razie stwierdzenia, że występuje co najmniej jedna z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zdaniem skarżącego zachodzi potrzeba wykładni art. 353¹ k.c. poprzez wyjaśnienie, „czy opinia biegłego sądowego wydana w toku postępowania może zostać potraktowana jako integralna część zawartej ugody sądowej”. Ponadto, w ocenie skarżącego zachodzi potrzeba wykładni „art. 38 k.r.o. w relacji do przepisów dotyczących działu spadku oraz zniesienia współwłasności oraz skutków prawnych dokonania zgodnego zniesienia współwłasności bez udziału małżonka pozostającego we wspólności ustawowej z dokonującym działu”.

Powołanie przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia dostrzeżonego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.).

Przedstawione przez skarżącego pytanie pozbawione jest cech zezwalających na uznanie, że zawiera zagadnienie prawne istotne, nowe i mające abstrakcyjny charakter, w przyjętym rozumieniu. Skarżący nie przedstawił żadnych argumentów przemawiających za koniecznością podjęcia tej problematyki przez Sąd Najwyższy. Wad lub niekonsekwencji obowiązującego kierunku wykładni skarżący nie próbował nawet wskazać. Brak także podstaw do przyjęcia, że to zagadnienie jest przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto, ze względu na charakter postępowania wieczystoksięgowego, kwestie związane ze stosowaniem art. 38 k.r.o. nie mogą być przedmiotem ocen, gdyż nie mieszczą się

w zakresie kognicji sadu wieczystoksięgowego, zaś problem odnoszący się do udokumentowania w ugodzie sądowej sposobu wydzielenia nieruchomości lokalowych w budynku nie mieści się w granicach wykładni art. 353¹ k.c., który to przepis statuuje zasadę swobody umów, a nie reguły dokumentowania kształtu nieruchomości lokalowych.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), nie zachodzą bowiem przesłanki przedsądu wskazane przez skarżącego, a okoliczności sprawy nie wskazują na wystąpienie innych przyczyn prawnych uzasadniających merytoryczne rozpatrzenie sprawy.

aj